

คม·สด·ลึก

ปีที่ 13 ฉบับที่ 4594 วันจันทร์ที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 หน้า 12

เกษตร
ยุคใหม่

รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ

สุดยอดน้ำมันรำข้าว (1)

น้ำมันรำข้าวเป็นที่รู้จักกันมานาน แต่ไว้ในระยะแรกไม่ค่อยมีใครสนใจ และหันไปบริโภคน้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันปาล์มกันหมด แต่เมื่อเทียบคุณค่าทางอาหารและผลดีต่อสุขภาพแล้ว น้ำมันรำข้าวจัดว่าเป็นน้ำมันชนิดที่เรียกได้ว่าดีที่สุดในโลกก็ว่าได้ เพราะว่ามีสัดส่วนของไขมันและคุณสมบัติต่าง ๆ โดดเด่นที่สุดกับค่าคำแนะนำความเหมาะสมและความต้องการของร่างกายมนุษย์ ส่วนน้ำมันพืชชนิดอื่นที่ใกล้เคียงกันก็มีน้ำมันมะกอก น้ำมันดอกคำฝอย น้ำมันคาโนล่า เป็นต้น แต่น้ำมันเหล่านี้บางชนิดก็ขาดสารต้านอนุมูลอิสระบางชนิดซึ่งพบมากในน้ำมันรำข้าวได้แก่สารไอโซชาโนล และโทโคโทโรอินอล

สารทั้งสองชนิดนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ที่พบในน้ำมันรำข้าว ทำให้น้ำมันรำข้าวมีความแตกต่างและมีคุณสมบัติเหนือกว่าน้ำมันชนิดอื่น ๆ ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของน้ำมันรำข้าวเหล่านี้เพิ่งเกิดขึ้นได้ไม่นาน

ดังนั้นในระยะแรกที่ยังไม่ค่อยมีใครสนใจน้ำมันรำข้าวก็เพราะเมื่อก่อนนี้กระแสการห่วงใยสุขภาพ ยังไม่รุนแรงเหมือนปัจจุบัน ซึ่งเมื่อวิทยาการก้าวหน้ามากขึ้น ข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น จึงได้เห็นคุณสมบัติเด่น ๆ ของน้ำมันรำข้าว ซึ่งเมืองไทยมีข้อได้เปรียบตรงที่ว่าเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวและมีรำข้าวมากเกินพอที่จะนำมาใช้ทำน้ำมันได้

เราเคยได้ยินว่าน้ำมันมะกอกเป็นน้ำมันที่มีผลดีต่อสุขภาพชนิดหนึ่ง แต่ในเมืองไทยเป็นประเทศเขตร้อนไม่สามารถปลูกมะกอกได้ มะกอกชนิดนี้ไม่เหมือนมะกอกน้ำหรือมะกอกที่เราเรียกชื่อคล้ายกัน แต่ว่ามะกอกที่นำมาทำน้ำมันเรียกว่าโอลีฟ ปลูกได้ดีในเขตเมดิเตอร์เรเนียน หรือเขตหนาว น้ำมันชนิดนี้มีราคาสูงมาก แต่เมื่อเราทราบว่ามีน้ำมันรำข้าวมีคุณสมบัติใกล้เคียงกันหรือเหนือกว่าน้ำมันมะกอกและสามารถผลิตได้ในบ้านเรา ก็น่าจะให้นำน้ำมันรำข้าวกลายมาเป็นทางเลือกสำหรับผู้ห่วงใยสุขภาพทั้งหลาย หรือตลาดบนสำหรับผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสูง

นอกจากประเทศไทยเริ่มให้ความสนใจน้ำมันรำข้าวแล้ว ยังมีอีกหลายประเทศที่กำลังค้นคว้ากันอย่างกว้างขวางเพื่อหาทางพัฒนาน้ำมันรำข้าวให้ดีขึ้นในแง่คุณค่าต่าง ๆ ทั้งเรื่องของประสิทธิภาพการสกัด การศึกษาผลที่มีต่อสุขภาพและเกี่ยวกับการรักษาโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคหลอดเลือดหรือโรคหัวใจ รวมไปถึงการพยายามเพิ่มมูลค่าจากน้ำมันรำข้าว ประเทศใหญ่อย่างจีนและอินเดียก็มีการวิจัยหลายเรื่องที่กำลังทำอยู่

เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา (16-18 พฤษภาคม 2557) ก็ได้มีการจัดประชุมวิชาการนานาชาติเรื่องน้ำมันรำข้าวที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน โดยมีสมาคมน้ำมันรำข้าวนานาชาติเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นและมีการนำเสนอผลงานความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับน้ำมันรำข้าวจากทั่วโลก รวมทั้งของประเทศไทยด้วย ในงานประชุมมีเนื้อหาหลายเรื่องที่น่าสนใจ รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าโดยรวมของงานวิจัยในจีนและอินเดีย ซึ่งถือว่าเป็นยักษ์ใหญ่ในเรื่องนี้ ซึ่งรายละเอียดจะนำมาเล่าให้ฟังในคราวหน้าครับ

งานวิจัยน้ำมันรำข้าวในเมืองไทยตั้งแต่ปี 2551 ถึงปัจจุบันนับได้ประมาณ 67 เรื่อง โดยที่เป็นเนื้อหาจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและเอกจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 25 เรื่อง ส่วนใหญ่ก็เป็นความรู้พื้นฐาน และวิธีการสกัด และการเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งทำเป็นอาหารสุขภาพ

ฉะนั้นอุตสาหกรรมน้ำมันรำข้าวจึงอาจเป็นช่องทางหนึ่งของการพัฒนาข้าวไทยเข้าสู่ตลาดโลกอีกช่องทางหนึ่งในอนาคตครับ